

EFFEKTIVISERINGSFORSLAG

Forslagets titel: Øget forældrebetaling på skolemad

Kort resumé: Det foreslås at hæve forældrebetalingen på skolemadsordningen i Børne- og Ungdomsforvaltningen

Fremstillende forvaltning: Børne- og Ungdomsforvaltningen

Berørte forvaltninger:

☐	Økonomiforvaltningen	☐	Socialforvaltningen
☐	Kultur- og Fritidsforvaltningen	☐	Teknik- og Miljøforvaltningen
☒	Børne- og Ungdomsforvaltningen	☐	Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen
☐	Sundheds- og Omsorgsforvaltningen		

1.1 FORSLAGETS SAMLEDE ØKONOMISKE KONSEKVENSER

1.000 kr. 2020 p/l	Styrings område	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Varige ændringer							
Prisstigning på EAT og madskoler	Service	-2.200	-2.200	-2.200	-2.200	-2.200	-2.200
Samlet varig ændring		-2.200	-2.200	-2.200	-2.200	-2.200	-2.200

Note til alle tabeller: Alle besparelser er angivet med negativt (-) fortegn.

1.2 BAGGRUND OG FORMÅL

Skolemaden i København er et tilbud, som mod betaling hver dag tilbyder mad til eleverne i de fleste af kommunens skoler. EAT-ordningen blev lanceret i 2009. I budget 2014 blev det besluttet, at der skulle være skolemad på alle skoler, hvor det var muligt.

Der er i dag 14 madskoler i København og 49 skoler med EAT-skolemadsordningen, hvor maden produceres i et centralkøkken og dagligt leveres til EAT-boderne, hvor maden bliver færdigtilberedt, anrettet og bragt ud til de elever, der har bestilt EAT.

Madskolerne og EAT-boderne er grundlæggende bygget forskelligt op.

De 14 madskoler udgør selvstændige virksomhedsøkonomier, som selv tilpasser deres drift på baggrund af indtægter og udgifter. Madskolerne modtager et årligt driftstilskud af forvaltningen, men foretager selv råvare- og materiel-indkøb, fastsætter deres priser og forestår opkrævning af betaling fra forældre. I de tilfælde, hvor forældre modtager tilskud til madordningen, kompenserer forvaltningen madskolerne for dette indtægtstab. Samlet set er madskolernes økonomi kendetegnet ved, at jo flere kunder de har, jo bedre økonomi vil de ligeledes have.

I EAT-boderne bliver maden produceret i et centralkøkken og herefter pakket og leveret til de enkelte skoleboder. Indkøb af råvarer, materialer m.m., samt opkrævning af betaling fra forældre, bliver håndteret centralt. Der er truffet beslutning om en forældrebetaling på 22 kr. pr. måltid. Herudover er der et tillæg på 3 kr. for større portioner til de ældre elever.

EAT-ordningens økonomi er, modsat madskolerne, kendetegnet ved, at forvaltningens samlede udgifter stiger, jo flere elever, der gør brug af ordningen. Dette skyldes, at forældrebetalingen kun dækker en del af udgifterne. De marginale omkostninger til et måltid mad er således større end indtægten/brugerbetalingen pr. måltid.

Uanset om der er tale om madskoler eller skoler med EAT-boder, så kan familier med lav indkomst søge om tilskud til skolemaden, sådan at der kun betales mellem 0 og 10 kr. for maden pr. barn. Nedenstående tabel viser indkomstgrænserne for tilskud til skolemad.

Tabel 1. Indkomstgrænser for tilskud til skolemad

Personer på adressen	Skolemad til 0 kr.	Skolemad til 5 kr.	Skolemad til 10 kr.
2-4 personer	0 - 110.548 kr.	110.548 - 202.025 kr.	202.025 - 299.574 kr.
5 personer	0 - 138.185 kr.	138.185 - 230.611 kr.	230.611 - 339.229 kr.
6 personer og derover	0 - 183.763 kr.	183.763 - 264.911 kr.	264.911 - 378.444 kr.

De samlede udgifter til skolemaden var i 2018 53,4 mio. kr. I nedenstående tabel er udgifter opsummeret i hovedposter.

Tabel 2: Samlede udgifter til skolemad

Forbrugspost	mio. kr.
Tilskud til madskoler	8,9
Tilskud til drift af skolernes EAT-boder	16,0
Tilskudsordning til familier med lav indtægt (EAT+madskoler)	5,6
EAT-køkkenet	41,3
Indtægter fra kunder i EAT	-24,8
Øvrige (EAT-udstyr, support og udvikling mv.)	6,4
I alt	53,4

Ud af det samlede skolemadsbudget udgør udgifterne til det centrale EAT-køkken 41,3 mio. kr. I nedenstående tabel er forbrugsposterne i EAT-køkkenet nærmere udspecificeret.

Tabel 3. Det centrale EAT-køkkens forbrug i 2018

Forbrugsposter	Økonomi (mio. kr.)
Lønninger og vikarudgifter	12,8
Personaleudgifter (IT, arbejdstøj, befordring etc.)	0,1
Fødevarer	19,6
Emballage	3,0
Fragt fra EAT-køkkenet til de 49 boder	1,0
Husleje, el, vand, varme, renovation etc.	1,5
Inventar, udstyr, vedligehold i køkkenet	1,8
Service på udstyr + licenser i køkkenet	1,5
Forbrug i alt	41,3

1.3 FORSLAGETS INDHOLD

Det foreslås at sætte prisen på skolemad op, både for EAT-ordningen og madskoler med 1,6 kr. pr. måltid, svarende til en effektivisering på 2,2 mio. kr.

Som indledningsvist beskrevet hviler økonomien på hhv. madskoler og EAT-boder på forskellige principper og en eventuel prisstigning på skolemaden vil derfor blive implementeret på forskellig vis.

I EAT madboderne koster en almindelig EAT-menu i dag 22 kr. Et måltid, der dækker de ældste elevers behov, koster yderligere 3 kr. Tilkøbsordningen på 3 kr. blev indført efter sommerferien 2018.

Prisen på 22 kr. for et grundmåltid har været på dette niveau siden 2014. Forvaltningen har mulighed for at sætte priserne på EAT- måltiderne op centralt. Såfremt man pris- og lønfremskriver til 2020-priser skal prisen for et grundmåltid sættes på til 24,5 kr. Såfremt man pris og lønfremskriver til 2021 priser, skal prisen for et grundmåltid være 25,1 kr.

Det er kun et fåtal af kommuner, som tilbyder skolemad ligesom København. Roskilde, Gladsaxe og Svendborg er dog eksempler på kommuner, som tilbyder lignende ordninger, hvor man kan købe enkelt dage ligesom EAT-ordningen. I Gladsaxe er prisen 15 kr., i Svendborg er prisen 20 kr., og i Roskilde er prisen 22 kr.

Nedenstående tabel viser den potentielle indtægtsstigning forbundet med at sætte forældrebetalingen på EAT-ordningen op fra de nuværende 22 kr. og op til 30 kr.

Tabel 3: Indtægtsstigning ved øget forældrebetaling på EAT

Prisstigning	Nypris	Stigning i procent	Indtægtsstigning i mio. kr.
0 kr.	22 kr. (nuværende pris)	-	-
1 kr.	23 kr.	5%	1,0 mio. kr.
2 kr.	24 kr.	9%	2,0 mio. kr.
3 kr.	25 kr.	14%	3,1 mio. kr.
4 kr.	26 kr.	18%	4,1 mio. kr.
5 kr.	27 kr.	23%	5,1 mio. kr.
6 kr.	28 kr.	27%	6,1 mio. kr.
7 kr.	29 kr.	32%	7,1 mio. kr.
8 kr.	30 kr.	36%	8,2 mio. kr.

På madskolerne er det ikke på samme måde muligt for forvaltningen direkte at sætte prisen op. Madskolerne udgør, som tidligere nævnt, selvstændige virksomheder, der selv tilpasser deres drift på baggrund af indtægter og udgifter. Et muligt greb i denne sammenhæng vil således være at sætte driftstilskuddet fra forvaltningen ned svarende til prisstigningen på EAT-måltidet. På nuværende tidspunkt giver forvaltningen ca. 8,9 mio.kr. i tilskud til 14 madskoler. Såfremt man øger prisen på et EAT-måltid med eksempelvis 1 kr., svarende til en 5 % prisstigning kan man tilsvarende nedsætte driftstilskuddet med 5 %, svarende til en besparelse på 404.545 kr.

I nedenstående tabel er det samlede effektiviseringspotentiale forbundet med at hæve prisen for et EAT-måltid samt sænke driftstilskuddet til madskoler tilsvarende.

Tabel 4: Samlet effektiviseringspotentiale ved prisstigning på skolemad

Prisstigning i kr.	Procentvis stigning/ fald	Samlet effektivisering i form af prisstigning samt reduceret driftstilskud
1 kr.	5%	1,4 mio. kr.
2 kr.	9%	2,8 mio. kr.
3 kr.	14%	4,3 mio. kr.
4 kr.	18%	5,7 mio. kr.
5 kr.	23%	7,1 mio. kr.

6 kr.	27%	8,5 mio. kr.
7 kr.	32%	10,0 mio. kr.
8 kr.	36%	11,4 mio. kr.

En prisstigning, uanset om der er tale om madskolerne eller EAT-boderne, vil med stor sandsynlighed medføre, at nogle kunder falder fra. Nogle fordi de generelt synes, at det er for dyrt, andre fordi de ikke længere har evnen til at betale. Det er ikke nærmere undersøgt, hvor meget forældrene er villige til at betale.

1.4 ØKONOMI

Forvaltningen anbefaler en prisstigning på 1,6 kr. pr. måltid, hvilket svarer til en effektivisering på samlet set 2,2 mio. kr. Med beslutningen vil et EAT-måltid fremadrettet koste 23,6 kr. mens forvaltningens driftstilskud til madskolerne vil blive sat ned med ca. 650.000 kr., hvilket svarer til hhv. en prisstigning samt en reduktion af driftstilskuddet på knap 8%.

Tabel 5. Varige ændringer, service

	1.000 kr. 2020 p/ l					
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Prisstigning på skolemad	-2.200	-2.200	-2.200	-2.200	-2.200	-2.200
Varige ændringer totalt, service	-2.200	-2.200	-2.200	-2.200	-2.200	-2.200

1.5 FORDELING PÅ UDVALG

Forslaget vedrører alene Børne- og Ungdomsudvalget.

1.6 IMPLEMENTERING AF FORSLAGET

Såfremt udvalget træffer beslutning om at effektivisere på skolemadsordningen i form af at øge forældrebetalingen vil prisstigningerne og reduktionen i driftstilskuddet blive implementeret pr. 1. januar 2020.

1.7 INDDRAGELSE AF SAM ARBEJDSPARTNERE

Forvaltningen har inddraget relevante aktører fra sektoren i udarbejdelsen af forslaget.

1.8 FORSLAGETS EFFEKT

En prisstigning vil med ret stor sandsynlighed medføre, at kunder falder fra, især på madskolerne, der dermed får en dårligere økonomi. Nogle kunder vil ophøre med at købe skolemad, fordi de generelt synes, at det er for dyrt, andre fordi de ikke længere har evnen til at betale, men heller ikke har så lav en indkomst, at de kan få tilskud til skolemaden. Det er ikke nærmere undersøgt, hvor meget forældrene er villige til at betale, men konsekvensen ved en prisstigning forventes at påvirke efterspørgslen mest hos lavindkomstfamilier. Dette vil især gøre sig gældende på madskolerne, hvor det kun er muligt at købe skolemad for en hel måned ad gangen og ikke på enkelte dage som i EAT- ordningen.

1.9 OPFØLGNING

	Hvordan måles succeskriteriet?	Hvem er ansvarlig for opfølgning?	Hvornår gennemføres opfølgningen?
Øget forældrebetaling	Brugerbetaling sættes op pr. 1/1. 2020	Administrativt Ressourcecenter	Løbende
Mindsket driftstilskud til madskoler	Driftstilskuddet til madskolerne sættes ned pr. 1/1 2020	Administrativt Ressourcecenter	Løbende

1.10 RISIKOVURDERING

Der vurderes ikke at være nogen risici forbundet med implementeringen af forslaget.

På nuværende tidspunkt er efterspørgslen efter EAT-måltider langt større, end hvad der produceres. Det er således ikke forventningen, at det vil påvirke produktionen af disse måltider. En afledt risiko er imidlertid at konsekvensen ved en prisstigning forventes at påvirke efterspørgslen mest hos lavindkomstfamilier. Dette vil især gøre sig gældende på madskolerne, hvor det kun er muligt at købe skolemad for en hel måned ad gangen og ikke på enkelte dage som i EAT- ordningen.

1.11 HVEM ER HØRT?

	Ja/ Nej/ Ikke relevant	Hvis ja, skriv kort konklusionen. Skal være afsluttet inden udvalgsgodkendelse.
HR-kredsen	Ikke relevant	
IT-kredsen	Ikke relevant	